

- Ve svých kresbách vycházím především z přírody, z rytmu kmenů, větví, trav, z rytmu holých a porostlých ploch.

- Stejně je mi blízký rytmus hudební skladby nebo psaného písma.

- Při kreslení neusiluji o zpodobení určité krajiny nebo jejího detailu, čáry řadím podle vlastního vnitřního řádu. Kvalita čáry je závislá na mém citovém rozpoložení. Ke kresbě potřebuji hodně soustředění.

- Záměrně plochu nekomponuji. Kresbu začnu na takovém místě, které se mi v daném okamžiku zdá lákavé.

- Pak už jen přidávám další čáry. Mám ráda hodně bílé plochy. Jen opatrně ji ubírám přidáváním čar. Málokdy kresba vyplňuje větší část papíru. Mám ráda to bílé ticho.

- V posledních kresbách se mi objevují struktury, které připomínají koruny stromů v alejích, spletené jako klenby v architektuře. Ale nevím, jak se bude moje kresba vyvíjet - záleží to na proměnách ve mně a na tom, jak je budu schopna postřehnout a zachytit.

I.K. v rozhovoru pro olomoucký měsíčník Kdy, kde, co; květen 1993

Moje emoce se vtělují do čar
nemyslím na „krásno“

kresby se stávají záznamy žitého - jakési deníky

hledám ticho, ponořuji se do sebe

překresluji se k sobě

okny a zdmi přichází ke mně krajina

kreslím stromy, trávy, moře

pohyb, proměny, rytmus

zaznamenávám hudební skladby a lidský hlas

„píšu“

Léta devadesátá jsou ve znamení společenských proměn
mnohému nerozumím, ale cítím se svobodněji
mohu cestovat, kam chci
mohu kdekoliv říkat, co chci

umírá maminka
mým životem prostupuje jóga
jemněji vnímám svět i sebe

Zklidňuji mysl, koncentruji se opakováním mantry
vyslovuji slova s pozitivními vibracemi
a kreslím jednoduchý tvar
tvar tvoří množství čar
každá čára běží souběžně s mantrou

Vracím se k Člověku „zevnitř“
v uvolnění se soustředím
zachycuji proudění energií ve svém těle -
pohyby dechu, tlaku, bolesti, chladu...
jejich intenzitu a směr

Vše je propojeno
Vše je v pohybu

moje bytí s lidmi a s přírodou
moje bytí s lidmi a s kresbou

I.K. 12.12.1999

**Geofyzikální ústav AV ČR
Agentura Galerie H**

**Vás srdečně zvou
na pátou výstavu cyklu**

Setkávání

**Inge Kosková
Kresby**

**zahájení ve středu 14. 5. 2003
v 16 hodin v přednáškovém sále GFÚ**

**15. 5. - 15. 6. 2003
otevřeno po-pá 8.00-16.00 hodin**

Geofyzikální ústav AV ČR
Boční II, 140 00 Praha 4-Spořilov
tel. 267103327, www.ig.cas.cz
metro - trasa C, stanice Roztyly

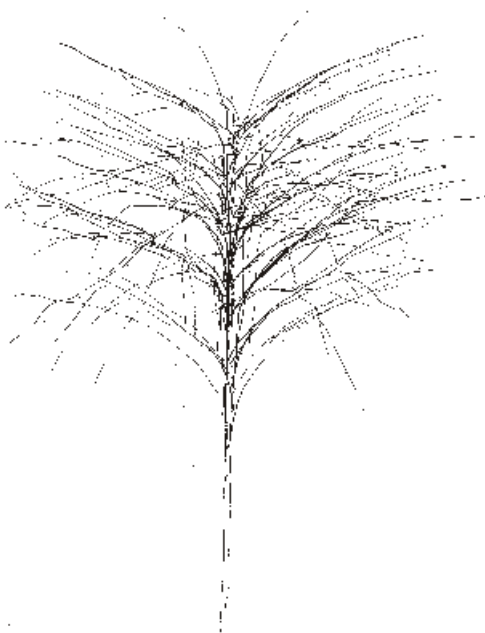

„Při setkání s uměním není třeba přemýšlet jen o umění: uvažujeme o světě“. Petr Jochmann v katalogu výstavy Inge Kosková: Kresby, Sovinec, 1990.

Kresba bývá považována za menší hodnotu než obraz nebo socha, často za pouhou přípravu ke „skutečnému“ dílu. Inge Kosková (1940) omezila své výrazové prostředky na kresbu na papíře. Kreslí tuší, výjimečně tužkou. Její kresby byly dlouhou dobu realistické, později se od viděného stále více odvažuje, ale pouto se skutečností (hmotou) nikdy nepřetrhne. Odpoutat se od hmotného světa ani nelze, nezobrazující umění je vlastně stejně skutečné jako žánrový obrázek, abstraktní díla jenom zakládají jinou (novou či paralelní) realitu.

Práce podle skutečnosti má pravidla daná zřejmými vztahy a podobnostmi, ale Inge Kosková už léta nic viditelného nezpodobňuje, zpřístupňuje dosud skryté. Analogické myšlení se řídí víc tušenými než jasně definovanými zákonitostmi. Kreslí na různé velké papíry, maximální velikost je limitovaná rozsahem pohybu ruky, tělesností, větší formát než 100x70 centimetrů neobsáhne. Malé kresby vznikají rychle, souběžně s velkými a časově náročnými kompozicemi, jako deníkové záznamy. Jsou osobními poznámkami i přímými, nestylizovanými díly.

Omezení na základní výtvarnou formu není ochuzením, je předností. Pohotová, bezprostřední a materiálově nenáročná kresba dokáže zaznamenat okamžité stavy a pocity. Ale i pocity a duševní rozpoložení se neustále mění (pohybují), zaznamenávat proměnlivé situace znamená pracovat v čase a s časem. Kreslení je pro Inge Koskovou zvláštním rituálem, osobním obřadem. Výsledkem (často dlouhodobého soustředění) jsou ale nakonec nehybná výtvarná díla. Černé čáry (kouzla) na bílých papírech působí náhle, jakoby beze vztahu a souvislosti s časem potřebným pro jejich vytvoření. Pohyb nutný k jejich vzniku se přenesl jinam, děje se v divákovi.

Inge Kosková: z cyklu *Tělové pocity*, 27. 3. 1995, papír, tuš, 295x419 mm

Kresby vystavené v Geofyzikálním ústavu přibližují několik cyklů. - V *Pohybech stínů* věčně zaznamenává skutečnost popsanou v názvu soboru. - *Psaní, Moře a Záznamy zvuku* se lineárním řazením podobají hudbě nebo literatuře. - *Tělové pocity* (od roku 1995) mají diagnostický a léčebný smysl, vyhledávají místa, příčiny a možnosti odstranění traumata, zranění, bolesti. - *Kresby s mantrou* jsou svazky křivek a čar plných energie.

Život je věčným opakováním, v přírodě se všechno znovu - jenom s odlišnou periodicitou - vrací. Komár zamává za vteřinu tisíckrát křídly, srdce udeří šedesátkrát za minutu, jaro je jednou za rok, zemětřesení se vrátí s periodicitou týdnů nebo let,

desetiletí či tisíciletí. Opakovaným opakováním vzniká rytmus, dynamický řád. V přírodě (v životě) se ale nikdy nic neopakuje naprosto stejně, přinejmenším se dvě shodné události liší v místě a/nebo v čase. A nic, ani kresba, se nezrodí okamžitě. Okamžitá může být katastrofa, smrt.

Na Univerzitě Palackého v Olomouci studovala Inge Kosková deskriptivní geometrii, výtvarnou výchovu a matematiku. Exaktní postupy (formy a metody založené na matematických vztazích a výpočtech) se kupodivu v jejím díle prakticky nevyskytují. V *Kresbách s mantrou* sice používá tvary základních geometrických obrazců, ale jsou to tvary měkké, jakoby rozostřené. Kresba složená ze stovek čar osciluje kolem ideálního (nedostižného) tvaru. Ideál viditelně - chráněný obálkou siločar - existuje. Kresby s mantrami se naplňují v čase, některé vznikají na několikrát, datum v podpisu je dnem ukončení díla. Vracet se k rozpracované kresbě vyžaduje vstoupit se stejnými pocity do stejného prostoru, dokázat se naladit na stejnou melodii, tvar a rytmus. Proto při každém pokusu o vykreslení znaku či obrazce opakuje Inge Kosková vybranou mantru. Mantra jí umožňuje návrat, udržuje vysokou hladinu soustředění.

Slovo mantra je odvozené od sanskrtského man myslet, mantry jsou hluboké myšlenky zjevené v posvátných průpovědích. Zvuk má v hinduistických představách o stvoření světa zásadní význam, zvukové vibrace drží atomy pohromadě. Mantry se skládají z posvátných slabik plných kosmické síly (šakti). Síla základní (kořenné) mantry OM prostupuje celým vesmírem, opakování manter je cestou k moudrosti, k dosažení úspěchu. Mantra nemusí mít žádný význam, důležitý je zvuk.

Projde-li věřící zleva doprava podél zdi popsané mantrou OM MANI PADMÉ, HUM (Om, klenote v lotosu, hům), dosáhne stejného účinku, jako kdyby ji odříkával. Podobně, když projde (zleva doprava) kolem kreseb Inge Koskové.

Jiří Hůla

<http://www.sca-art.cz/agenturagh>

